

PROTIMONOPOLNÝ
ÚRAD
SLOVENSKEJ
REPUBLIKY

ŠTÁTNA POMOC vs. MINIMÁLNA POMOC

Metodické usmernenie
koordinátora pomoci
č. 1/2018 z 24. júla 2018

Júl 2018

Obsah

1 Úvod	3
2 Štátna pomoc vs. minimálna pomoc	3
3 Štátna pomoc	4
3.1 Test štátnej pomoci	4
3.2 Všeobecná notifikačná povinnosť	5
3.3 Výnimky zo všeobecnej notifikačnej povinnosti	5
4 Minimálna pomoc	6
5. Záver	9

1 Úvod

Podľa čl. 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“), ak nie je zmluvami ustanovené inak, pomoc poskytovaná členským štátom alebo akoukoľvek formou zo štátnych prostriedkov¹, ktorá narúša hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže tým, že zvýhodňuje určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru, je nezlučiteľná s vnútorným trhom, pokiaľ ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi – **všeobecný zákaz poskytovania štátnej pomoci**. Následne ods. 2 a 3 uvedeného článku ZFEÚ upravujú **výnimky** z všeobecného zákazu poskytovania štátnej pomoci (štátna pomoc zlučiteľná s vnútorným trhom).

Čl. 108 ZFEÚ upravuje špecifické kompetencie Európskej komisie rozhodovať o zlučiteľnosti štátnej pomoci s vnútorným trhom pri posudzovaní existujúcej pomoci, keď rozhoduje o novej alebo upravenej pomoci, a keď koná v súvislosti s nesúladosť s jej rozhodnutiami alebo s požiadavkou, ktorá sa týka notifikovania pomoci (procesné postupy). Podľa uvedeného článku môže Komisia tiež prijať nariadenia týkajúce sa kategórií štátnej pomoci, o ktorej Rada podľa čl. 109 ZFEÚ rozhodla, že môže byť oslobodená od notifikačnej povinnosti.

Podľa čl. 109 ZFEÚ, na návrh Komisie a po porade s Európskym parlamentom môže Rada vydať akékoľvek nariadenia potrebné na uplatnenie článkov 107 a 108 a najmä môže stanoviť podmienky uplatnenia článku 108 ods. 3 ako aj uviesť druhy pomoci, ktoré sú vyňaté z tohto postupu, tzn. **ktoré sú vyňaté z notifikačnej povinnosti**. Nariadením Rady (ES) č. 994/98 zo 7. mája 1998 o uplatňovaní článkov 92 a 93 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva na určité kategórie horizontálnej štátnej pomoci Rada, v súlade s čl. 109 ZFEÚ rozhodla, že **minimálna pomoc² môže tvoriť jednu z takýchto kategórií**.

2 Štátna pomoc vs. minimálna pomoc

Štátna pomoc a minimálna pomoc sú **dva samostatné právne inštitúty**, na ktoré sa uplatňujú rozdielne pravidlá poskytovania pomoci.

Pravidlá štátnej pomoci a minimálnej pomoci majú však spoločné to, že sa uplatňujú len vtedy, ak je príjemcom pomoci podnik v zmysle čl. 107 ods. 1 ZFEÚ.³ **Podnikom** sa rozumie **subjekt vykonávajúci hospodársku činnosť bez ohľadu na jeho právne postavenie** (právnu formu podľa vnútroštátneho práva) **a spôsob financovania**. Hospodárskou činnosťou je akákoľvek činnosť, ktorá spočíva v ponuke tovaru a/alebo služieb na trhu.⁴ Označenie určitého subjektu za podnik preto plne závisí od povahy jeho činnosti.

Podľa judikatúry Súdneho dvora Európskej únie a Všeobecného súdu Európskej únie (ďalej len „súdy EÚ“), uplatňovanie pravidiel štátnej pomoci, resp. minimálnej pomoci nezávisí od skutočnosti, či bol subjekt založený s cieľom dosahovať zisk. Aj **neziskové subjekty môžu vykonávať hospodársku činnosť**, tzn. ponúkať tovary a služby na trhu, a tak vo vzťahu k týmto činnostiam byť považované za

¹ V zmysle pravidiel štátnej pomoci pojem „štátne prostriedky“, resp. „štátne zdroje“ zahŕňa všetky zdroje verejného sektora vrátane zdrojov vnútroštátnych (napr. decentralizovaných, regionálnych) subjektov a za istých okolností aj zdroje súkromných subjektov. Vzhľadom na uvedené sa pojem „štátne zdroje“ často interpretuje ako „verejné zdroje“. Keďže Európska komisia používa na označenie uvedených prostriedkov pojem „štátne zdroje“, aj my ho budeme používať v tomto metodickom usmernení.

² Minimálna pomoc je slovenským ekvivalentom pojmu „pomoc de minimis“ používaným v legislatíve Európskej únie a judikatúre súdov Európskej únie.

³ V slovenskom preklade čl. 107 ods. 1 ZFEÚ je anglický pojem „undertaking“ preložený ako „podnikateľ“, ktorý v tomto prípade možno považovať za ekvivalent pojmu „podnik“. Pojem „podnik“ sa stal v odbornej praxi pre oblasť štátnej pomoci, resp. minimálnej pomoci zaužívaným pojmom na označenie subjektu, na ktorý sa predmetné pravidlá môžu uplatniť. Navyše, pojem „podnik“ používa platná a účinná sekundárna legislatíva EÚ pre oblasť štátnej pomoci a príslušná judikatúra súdov EÚ, preto aj v tomto metodickom usmernení budeme používať pojem „podnik“.

⁴ Napr. Vec 118/85, Komisia/Taliansko, Zb. 1987, s. 2599, bod 7; vec C-35/96, Komisia/Taliansko, Zb. 1998, s. I-3851, bod 36; spojené veci C-180/98 až C-184/98, Pavlov a i., Zb. 2000, s. I-6451, bod 75.

podniky.⁵ Avšak, ak neziskové subjekty nevykonávajú hospodársku činnosť, pravidlá štátnej pomoci, resp. minimálnej pomoci sa na ne nebudú uplatňovať.

Je potrebné poznamenať, že klasifikácia určitého subjektu, ako podniku sa **vždy týka jeho konkrétnej činnosti**. To znamená, že v prípade ak daný subjekt vykonáva hospodárske aj nehospodárske činnosti, za podnik sa bude pokladať **len vo vzťahu k tým činnostiam, ktoré majú hospodársky charakter**. V takomto prípade je potrebné, aby daný subjekt **vedol oddelené účtovníctvo**, samostatne pre hospodárske činnosti a samostatne pre nehospodárske činnosti. Je to potrebné z toho dôvodu, aby v prípade, ak by bola takémuto subjektu poskytnutá pomoc zo štátnych zdrojov na výkon nehospodárskych činností, bolo možné preukázať, že predmetnému subjektu **vo vzťahu k výkonu hospodárskych činností nebola poskytnutá výhoda**, a tak nedošlo k poskytnutiu štátnej pomoci, alebo minimálnej pomoci, resp. k porušeniu pravidiel upravujúcich ich poskytovanie. V prípade, ak hospodárske činnosti a nehospodárske činnosti od seba nie je možné oddeliť, alebo ak daný subjekt nepreukáže, že štátne zdroje poskytnuté na výkon jeho nehospodárskych činností neboli použité na výkon jeho hospodárskych činností, **na daný subjekt ako celok** (aj vo vzťahu k hospodárskym aj nehospodárskym činnostiam) **sa hľadí ako na podnik**.

Podnikom môže byť aj **verejný subjekt**, avšak len za predpokladu, že vykonáva aj hospodárske činnosti, pričom za podnik sa bude považovať len vo vzťahu k výkonu týchto hospodárskych činností. Ak hospodársku činnosť verejného subjektu **nemožno oddeliť od výkonu jeho verejných právomocí**, pravidlá štátnej pomoci, resp. minimálnej pomoci sa na neho **nebudú uplatňovať ako na celok**, tzn. že ho nebude možné považovať za podnik (ani vo vzťahu k výkonu hospodárskych činností).

3 Štátna pomoc

3.1 Test štátnej pomoci

V zmysle čl. 107 ods. 1 ZFEÚ sú štátnou pomocou také opatrenia **v prospech podnikov**, ktoré spĺňajú nasledovné **kumulatívne kritériá** (test štátnej pomoci):

- prevod štátnych zdrojov a pripísateľnosť opatrenia pomoci štátu,
- ekonomické zvýhodnenie príjemcu pomoci (hospodárska výhoda),
- selektívnosť opatrenia pomoci,
- narušenie hospodárskej súťaže,
- vplyv na obchod medzi členskými štátmi Európskej únie (ďalej len „EÚ“).

Prevod štátnych zdrojov a pripísateľnosť opatrenia pomoci štátu predstavujú **dve kumulatívne podmienky, ktoré musia byť splnené súčasne**. Podľa vyjadrení Európskej komisie sa spojka „alebo“ použitá v časti definície štátnej pomoci upravenej čl. 107 ods. 1 ZFEÚ: „... *pomoc poskytovaná členským štátom alebo akoukoľvek formou zo štátnych prostriedkov ...*“ má čítať ako „**a**“, tzn. že pomoc musí byť poskytnutá členským štátom (pripísateľnosť štátu) a súčasne akoukoľvek formou zo štátnych prostriedkov⁶ (tiež označované ako verejné zdroje).

Štátne zdroje zahŕňajú všetky zdroje verejného sektora vrátane zdrojov vnútroštátnych (decentralizovaných, federatívnych, regionálnych alebo iných) subjektov a za istých okolností aj zdroje súkromných subjektov. Prostriedky verejných podnikov takisto predstavujú štátne zdroje v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, pretože štát môže usmerňovať ich použitie.⁷

⁵ Napr. Spojené veci 209/78 až 215/78 a 218/78, Van Landewyck, Zb. 1980, s. 3125, bod 88; vec C-244/94, FFSA a i., Zb. 1995, s. I-4013, bod 21; vec C-49/07, MOTOE, Zb. 2008, s. I-4863, body 27 a 28.

⁶ Napr. Vec C-482/99, Francúzska republika proti Komisii Európskych spoločností; Zb. 2002, s. I-4427.

⁷ Bližšie informácie v Oznámení Komisie o pojme štátna pomoc uvedenom v článku 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (2016/C 262/01), v časti 3.2 Štátne zdroje.

Výhodou sa v zmysle čl. 107 ods. 1 ZFEÚ rozumie každá hospodárska výhoda, ktorú by podnik nezískal za bežných trhových podmienok, teda bez zásahu štátu. Výhodou môže predstavovať aj akékoľvek oslobodenie od hospodárskej záťaže, ktorú by inak podnik musel znášať sám. Výhoda je prítomná vždy, keď sa v dôsledku zásahu štátu zlepši finančná situácia podniku za podmienok, ktoré sú odlišné od bežných trhových podmienok. Hospodárske transakcie, ktoré vykonávajú verejné subjekty (vrátane verejných podnikov), neposkytujú výhodu druhej strane, a teda nepredstavujú pomoc, ak sa vykonávajú v súlade s bežnými trhovými podmienkami.⁸

Selektívne sú také opatrenia pomoci, ktoré zvyhodňujú len určité podniky alebo kategórie podnikov alebo niektoré odvetvia hospodárstva, resp. určité druhy tovaru⁹.

Narušenie hospodárskej súťaže a vplyv na obchod medzi členskými štátmi EÚ sú tiež dva **samostatné kumulatívne pojmové znaky** pojmu štátnej pomoci. Pre naplnenie týchto pojmových znakov stačí už **samotná hrozba** narušenia hospodárskej súťaže. Za opatrenie narúšajúce hospodársku súťaž alebo hroziace narušením hospodárskej súťaže sa pokladá také opatrenie poskytnuté štátom, ak sa ním môže zlepšiť konkurenčné postavenie príjemcu v porovnaní s inými podnikmi, s ktorými súťaží.¹⁰ Rovnako opatrenie pomoci poskytujúce výhodu podniku pôsobiacemu na trhu, ktorý je otvorený hospodárskej súťaži sa spravidla bude považovať za opatrenie narúšajúce hospodársku súťaž, ktoré zároveň môže mať vplyv na obchod medzi členskými štátmi EÚ¹¹.

Všetky vyššie uvedené kumulatívne kritéria musia byť **splnené súčasne**, tzn. ak nie je splnené čo i len jedno z uvedených kritérií, opatrenie pomoci pravidlám v oblasti štátnej pomoci nepodlieha.

3.2 Všeobecná notifikačná povinnosť

Podľa čl. 108 ods. 3 ZFEÚ, Európska komisia musí byť v dostatočnom čase upovedomená o zámeroch v súvislosti s poskytnutím alebo upravením pomoci, aby mohla podať svoje pripomienky. Členské štáty EÚ sú preto vo všeobecnosti povinné **pred poskytnutím štátnej pomoci (ex ante) notifikovať plánované poskytnutie štátnej pomoci Európskej komisii**, tzn. požiadať Európsku komisiu o schválenie poskytnutia štátnej pomoci (všeobecná notifikačná povinnosť).¹²

Žiadosť o schválenie poskytnutia štátnej pomoci Európskou komisiou (ďalej len „notifikácia“) sa Európskej komisii predkladá v súlade s § 9 ods. 4 zákona č. 358/2015 Z. z. o úprave niektorých vzťahov v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o štátnej pomoci) (ďalej len „zákon o štátnej pomoci“) prostredníctvom koordinátora pomoci. Koordinátorom pomoci je, na základe § 2 ods. 1 zákona o štátnej pomoci, Protimonopolný úrad Slovenskej republiky.

3.3 Výnimky zo všeobecnej notifikačnej povinnosti

Ako už bolo uvedené, nariadením Rady (ES) č. 994/98 zo 7. mája 1998 o uplatňovaní článkov 92 a 93 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva na určité kategórie horizontálnej štátnej pomoci Rada, v súlade s čl. 109 ZFEÚ rozhodla, že Európska komisia môže prostredníctvom nariadení, v súlade s postupmi stanovenými v predmetnom nariadení Rady vyhlásiť, že určité kategórie štátnej pomoci,

⁸ Bližšie informácie v Oznámení Komisie o pojme štátna pomoc uvedenom v článku 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (2016/C 262/01), v časti 4. Výhoda.

⁹ Bližšie informácie v Oznámení Komisie o pojme štátna pomoc uvedenom v článku 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (2016/C 262/01), v časti 5. Selektívnosť.

¹⁰ Napr. Vec 730/79, Philip Morris Holland BV proti Komisii Európskych spoločenstiev; Zb. 1980, s. 267, bod 11, bližšie informácie v Oznámení Komisie o pojme štátna pomoc uvedenom v článku 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (2016/C 262/01), v časti 6. Vplyv na obchod a hospodársku súťaž.

¹¹ Bližšie informácie v Oznámení Komisie o pojme štátna pomoc uvedenom v článku 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (2016/C 262/01), v časti 6. Vplyv na obchod a hospodársku súťaž.

¹² Postup týkajúci sa notifikovania pomoci Európskej komisii a ďalších postupov, napr. konania týkajúceho sa protiprávnej pomoci, premlčacích lehôt, konania týkajúceho sa zneužitia pomoci, postupu týkajúceho sa existujúcich schém pomoci podrobne upravuje nariadenie Rady (EÚ) 2015/1589 z 13. júla 2015 stanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 108 ZFEÚ.

presne špecifikované v predmetnom nariadení Rady, by mali byť zlučiteľné s vnútorným trhom a **nie sú predmetom notifikačnej povinnosti** upravenej v čl. 108 ods. 3 ZFEÚ.

Pravidlá štátnej pomoci, ktorej poskytnutie nepodlieha všeobecnej notifikačnej povinnosti, v súčasnosti upravujú nasledovné nariadenia Európskej komisie (nariadenia upravujúce skupinové výnimky):

- *Nariadenie Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy, ktoré je zmenené a doplnené nariadením Komisie (EÚ) 2017/1084 zo 14. júna 2017),*

- *Nariadenie Komisie (EÚ) č. 702/2014 z 25. júna 2014, ktorým sa určité kategórie pomoci v odvetví poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a vo vidieckych oblastiach vyhlasujú za zlučiteľné s vnútorným trhom pri uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,*

- *Nariadenie Komisie (EÚ) č. 1388/2014 zo 16. decembra 2014, o vyhlásení určitých kategórií pomoci poskytovanej podnikom pôsobiacim vo výrobe, spracovaní a odbyte produktov rybolovu a akvakultúry za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.*

V rámci uvedených nariadení Európskej komisie je stanovený rozsah údajov a lehoty, v rámci ktorých sú členské štáty EÚ povinné predkladať Európskej komisii ex post **súhrnné informácie o poskytnutom opatrení pomoci** na základe príslušného nariadenia Európskej komisie. Jednou z príloh predmetných nariadení Európskej komisie sú **formuláre**, ktoré majú byť členskými štátmi EÚ použité pri plnení si vyššie uvedenej oznamovacej povinnosti.

Špecifické pravidlá pre poskytovanie **štátnej pomoci vo forme náhrady za služby vo verejnom záujme poskytnutej určitým podnikom povereným poskytovaním služieb všeobecného hospodárskeho záujmu** a podmienky, za ktorých je takáto pomoc **zlučiteľná s vnútorným trhom a vyňatá z notifikačnej povinnosti** podľa článku 108 ods. 3 ZFEÚ upravuje rozhodnutie Komisie z 20. decembra 2011 o uplatňovaní článku 106 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na štátnu pomoc vo forme náhrady za službu vo verejnom záujme udeľovanej niektorým podnikom povereným poskytovaním služieb všeobecného hospodárskeho záujmu (2012/21/EÚ).

Pravidlá pre poskytovanie **štátnej pomoci vo forme náhrady za služby vo verejnom záujme v železničnej a cestnej osobnej doprave** a podmienky, za ktorých je takáto pomoc **zlučiteľná s vnútorným trhom a vyňatá z notifikačnej povinnosti** podľa článku 108 ods. 3 ZFEÚ upravuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1370/2007 z 23. októbra 2007 o službách vo verejnom záujme v železničnej a cestnej osobnej doprave, ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 1191/69 a (EHS) č. 1107/70.

V tejto súvislosti dávame do pozornosti § 8 ods. 2 zákona o štátnej pomoci, na základe ktorého je poskytovateľ pomoci pred poskytnutím štátnej pomoci povinný požiadať Protimonopolný úrad SR ako koordinátora pomoci o stanovisko k návrhu na poskytnutie ad hoc štátnej pomoci. Stanovisko koordinátora pomoci je pre poskytovateľa záväzné. V prípade záujmu zo strany poskytovateľa je tiež možné vypracovať schému štátnej pomoci a v súlade s § 7 zákona o štátnej pomoci ju predložiť koordinátorovi pomoci so žiadosťou o stanovisko. Takéto stanovisko je pre poskytovateľa pomoci záväzné.

4 Minimálna pomoc

Minimálnou pomocou sú opatrenia pomoci nepresahujúce určitý strop počas stanoveného obdobia.

Všeobecnými podmienkami pre poskytovanie minimálnej pomoci sú:

- príjemcom minimálnej pomoci je **podnik, resp. jediný podnik**¹³;

¹³ Problematiku pojmu „jediný podnik“ upravuje osobitné metodické usmernenie vypracované koordinátorom pomoci. Predmetné metodické usmernenie môžete nájsť na webovom sídle www.statnapomoc.sk.

• je potrebné **dodržať príslušný strop minimálnej pomoci**, ktorý je stanovený rozdielne v jednotlivých nariadeniach Európskej komisie upravujúcich problematiku minimálnej pomoci, a to počas obdobia troch fiškálnych rokov (prebiehajúci fiškálny rok a dva predchádzajúce fiškálne roky);

• je potrebné splniť všetky podmienky poskytnutia minimálnej pomoci podľa nariadení Európskej komisie a podľa zákona o štátnej pomoci.

V súčasnosti upravujú podmienky poskytovania minimálnej pomoci nasledovné štyri nariadenia Európskej komisie:

- *Nariadenie Komisie (EÚ) č. 1407/2013 z 18. decembra 2013 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc de minimis*; strop minimálnej pomoci je stanovený na **200 tis. eur** (100 tis. eur pre oblasť cestnej nákladnej dopravy vykonávanej v prenájme alebo za úhradu, pričom takáto pomoc nemôže byť použitá na nákup vozidiel cestnej nákladnej dopravy);

- *Nariadenie Komisie (EÚ) č. 1408/2013 z 18. decembra 2013 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc de minimis v sektore poľnohospodárstva*; strop minimálnej pomoci je stanovený na **15 tis. eur**, pričom je zároveň potrebné dodržať vnútroštátnu hornú hranicu minimálnej pomoci stanovenú v prílohe tohto nariadenia pre jednotlivé členské štáty. Pre Slovenskú republiku je to 22 950 000 eur;

- *Nariadenie Komisie (EÚ) č. 717/2014 z 27. júna 2014 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc de minimis v sektore rybolovu a akvakultúry*; strop minimálnej pomoci je stanovený na **30 tis. eur**, pričom je zároveň potrebné dodržať vnútroštátnu hornú hranicu minimálnej pomoci stanovenú v prílohe tohto nariadenia pre jednotlivé členské štáty. Pre Slovenskú republiku je to 860 000 eur;

- *Nariadenie Komisie (EÚ) č. 360/2012 z 25. apríla 2012 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc de minimis v prospech podnikov poskytujúcich služby všeobecného hospodárskeho záujmu*; strop minimálnej pomoci je stanovený na **500 tis. eur**.

Uvedené stropy sa uplatňujú **bez ohľadu na formu** minimálnej pomoci alebo **sledovaný cieľ**, ako aj nezávisle od toho, či je pomoc, ktorú poskytuje členský štát, financovaná úplne alebo čiastočne zo zdrojov EÚ. Dodržanie príslušného stropu minimálnej pomoci sa sleduje **len v rámci územia príslušného členského štátu EÚ**.

Ak príjemca pôsobí v sektoroch, ktoré sú oprávnené na pomoc podľa príslušného nariadenia Európskej komisie upravujúceho podmienky poskytovania minimálnej pomoci a zároveň pôsobí aj v sektoroch, ktoré sú vylúčené z vecnej pôsobnosti takéhoto nariadenia Európskej komisie, príslušné nariadenie Európskej komisie sa vzťahuje na oprávnené sektory **len za podmienky**, že príjemca pomoci zabezpečí (a poskytovateľ overí) pomocou primeraných prostriedkov, akými sú **oddelenie činností alebo rozlíšenie nákladov** (napr. analytickou evidenciou), aby vylúčené sektory neboli podporované z pomoci poskytovanej v súlade s príslušným nariadením Európskej komisie.

Podľa predmetných nariadení Európskej komisie musí členský štát (v podmienkach Slovenskej republiky poskytovateľ minimálnej pomoci) pred poskytnutím novej minimálnej pomoci (**ex ante**) overiť, či sa novou minimálnou pomocou **v danom členskom štáte** neprekročí príslušný strop minimálnej pomoci pre **jediný podnik, resp. podnik** a či sú dodržané všetky ostatné podmienky stanovené v príslušnom nariadení Európskej komisie.¹⁴ Ak by sa poskytnutím novej minimálnej pomoci presiahol príslušný strop minimálnej pomoci, **na nijakú časť takejto novej pomoci sa nevzťahujú výhody** spojené s príslušným nariadením upravujúcim podmienky poskytovania minimálnej pomoci.

Obdobie troch fiškálnych rokov sa určí podľa fiškálnych rokov, ktoré daný podnik používa v príslušnom členskom štáte (podľa zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov je fiškálnym rokom kalendárny rok alebo hospodársky rok).

¹⁴ Napr. bod 22, čl. 3 ods. 2 a čl. 6 ods. 3 nariadenia Komisie (EÚ) č. 1407/2013 z 18. decembra 2013 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc de minimis; napr. bod 21, čl. 3 ods. 2 a 3 a čl. 6 ods. 3 nariadenia Komisie (EÚ) č. 1408/2013 z 18. decembra 2013 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc de minimis v sektore poľnohospodárstva; napr. bod 23, čl. 3 ods. 2 a 3 a čl. 6 ods. 3 nariadenia Komisie (EÚ) č. 717/2014 z 27. júna 2014 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc de minimis v sektore rybolovu a akvakultúry.

Za dátum poskytnutia minimálnej pomoci sa považuje **okamih**, keď podnik nadobudne na základe platného vnútroštátneho právneho režimu **právny nárok na poskytnutie pomoci**, a to **bez ohľadu na dátum skutočného vyplatenia** minimálnej pomoci podniku.¹⁵

Predmetné nariadenia Európskej komisie sa vzťahujú **len na transparentnú pomoc** – pomoc, pri ktorej je možné vopred presne vypočítať ekvivalent hrubého grantu pomoci bez potreby vykonať posúdenie rizika.¹⁶

Jednotlivé nariadenia Európskej komisie upravujúce poskytovanie minimálnej pomoci **špecificky upravujú pravidlá kumulácie minimálnej pomoci** poskytovanej podľa príslušného nariadenia Európskej komisie s inou minimálnou pomocou poskytovanou na základe iného nariadenia Európskej komisie a so štátnou pomocou.

Podľa jednotlivých nariadení Európskej komisie členské štáty EÚ, resp. poskytovatelia minimálnej pomoci pred poskytnutím minimálnej pomoci (**ex ante**) musia získať v **písomnej alebo elektronickej forme vyhlásenie** od príslušného podniku o akejkoľvek inej minimálnej pomoci prijatej na základe nariadenia upravujúceho pravidlá minimálnej pomoci, na základe ktorého sa minimálna pomoc poskytuje alebo na základe iných predpisov o minimálnej pomoci počas predchádzajúcich dvoch fiškálnych rokov a prebiehajúceho fiškálneho roka. Ak je príslušný podnik súčasťou skupiny podnikov, ktoré spolu tvoria **jediný podnik**, takýto podnik predkladá predmetné vyhlásenie za všetkých členov skupiny;

Po poskytnutí pomoci písomne informujú príslušný podnik o (i) predpokladanej výške minimálnej pomoci vyjadrenej ako ekvivalent hrubého grantu, (ii) a o tom, že **ide o minimálnu pomoc**, pričom (iii) **výslovne uvedú odkaz na príslušné nariadenie** upravujúce pravidlá minimálnej pomoci, jeho názov a údaje o uverejnení v Úradnom vestníku EÚ.

Poskytovatelia minimálnej pomoci **zaznamenávajú a zhromažďujú počas stanoveného obdobia všetky informácie týkajúce sa uplatňovania** predmetných nariadení upravujúcich pravidlá minimálnej pomoci v rozsahu, ktorý umožňuje preukázanie splnenia ich podmienok. Záznamy týkajúce sa individuálnej minimálnej pomoci sa uchovávajú po dobu 10 fiškálnych rokov od dátumu jej poskytnutia. Záznamy týkajúce sa schémy minimálnej pomoci sa uchovávajú po dobu 10 rokov od dátumu, kedy sa poskytla posledná individuálna pomoc v rámci takejto schémy.

V podmienkach Slovenskej republiky sú **povinnosti poskytovateľov minimálnej pomoci upravené v zákone o štátnej pomoci**.

Podľa § 8 ods. 3 zákona o štátnej pomoci je poskytovateľ minimálnej pomoci povinný pred poskytnutím minimálnej pomoci požiadať Protimonopolný úrad SR ako koordinátora pomoci o stanovisko k návrhu na poskytnutie ad hoc minimálnej pomoci. V prípade záujmu zo strany poskytovateľa je tiež možné vypracovať schému minimálnej pomoci a v súlade s § 7 zákona o štátnej pomoci predložiť jej návrh koordinátorovi pomoci so žiadosťou o stanovisko. Takéto stanovisko je pre poskytovateľa pomoci záväzné.

Podľa § 13 ods. 3 zákona o štátnej pomoci je poskytovateľ minimálnej pomoci povinný pred poskytnutím minimálnej pomoci **overiť v centrálnom registri**¹⁷, či jej poskytnutím nedôjde k:

- a) prekročeniu limitu minimálnej pomoci jedinému podniku,
- b) prekročeniu limitu minimálnej pomoci v sektore poľnohospodárstva a v sektore rybného hospodárstva, ktorý pre Slovenskú republiku ustanovuje osobitný predpis Európskej únie pre minimálnu pomoc.

Podľa § 13 ods. 2 zákona o štátnej pomoci je poskytovateľ minimálnej pomoci povinný zaznamenať údaje o poskytnutej minimálnej pomoci a o príjemcovi minimálnej pomoci do centrálného registra, a to v lehote do piatich pracovných dní odo dňa poskytnutia minimálnej pomoci.

¹⁵ Podľa § 5 ods. 1 zákona o štátnej pomoci.

¹⁶ V jednotlivých nariadeniach Európskej komisie upravujúcich poskytovanie minimálnej pomoci sú pre určité formy minimálnej pomoci (napr. úvery, kapitálové injekcie, opatrenia rizikového financovania vo forme kapitálových alebo kvázi kapitálových investícií, záruky) presne stanovené podmienky, kedy možno pomoc poskytovanú podľa predmetných nariadení Európskej komisie v uvedených formách pomoci považovať za transparentnú.

¹⁷ Funkciu centrálného registra plní Informačný systém pre evidenciu a monitorovanie pomoci – IS SEMP.

Rozsah údajov, ktoré je poskytovateľ minimálnej pomoci povinný zaznamenať do centrálného registra:

- a) základné identifikačné údaje o príjemcovi minimálnej pomoci, a to obchodné meno, sídlo, identifikačné číslo, ak bolo pridelené, typ podniku, a ak je príjemca minimálnej pomoci súčasťou skupiny subjektov, ktoré spolu tvoria jediný podnik, aj základné identifikačné údaje o týchto subjektoch,
- b) názov schémy minimálnej pomoci, ak sa minimálna pomoc poskytuje na základe schémy pomoci,
- c) cieľ a formu poskytnutia minimálnej pomoci,
- d) trojmiestny kód hlavnej činnosti príjemcu podľa štatistickej klasifikácie SK NACE Rev. 2,
- e) výšku poskytnutej minimálnej pomoci zaokrúhlenú na eurocenty,
- f) deň poskytnutia minimálnej pomoci.

5 Záver

Legislatíva týkajúca sa štátnej pomoci, resp. minimálnej pomoci, uvedená v tomto metodickom usmernení (jednotlivé nariadenie Európskej komisie, zákon o štátnej pomoci) je k dispozícii na webovom sídle koordinátora pomoci www.statnapomoc.sk, v časti Legislatíva.

Týmto Metodickým usmernením č. 1/2018 z 24. júla 2018 sa v plnom znení nahrádza Metodické usmernenie č. 2/2015 z 20. apríla 2015.

Upozorňujeme, že predmetný dokument má len informačnú povahu a nemá všeobecne záväzný charakter. Sumarizuje aktuálnu legislatívu v predmetnej oblasti a zovšeobecňuje vyjadrenia Európskej komisie a judikatúru súdov EÚ v predmetnej veci. Jednoznačné posúdiť, resp. rozhodnúť, či opatrenie pomoci je štátnou pomocou, resp. minimálnou pomocou môže len Európska komisia, resp. súdy EÚ.